

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a JUDr. Petry Venclové, Ph.D., ve věci

navrhovatele: JUDr. Josef Bezdíček

za účasti:

1. **Město Přelouč**
sídlem Československé armády 1665, 535 33 Přelouč
2. volební strana **SNK Evropští demokraté**, zastoupená
zmocněncem E. S., bytem X
3. **Josef Kratochvíl**
4. **Jaroslav Trubač**
5. **Jan Melich**

o návrhu na vyslovení neplatnosti volby kandidátů ve volbách do Zastupitelstva obce Semín konaných ve dnech 23. 9. 2022 a 24. 4. 2022,

takto:

- I. Návrh se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatel se včas podaným návrhem ze dne 5. 10. 2022 domáhal vyslovení neplatnosti volby kandidátů ve volbách do Zastupitelstva obce Semín konaných ve dnech 23. 9. 2022 a 24. 9. 2022. Navrhovatel, kandidát strany SNK Evropští demokraté, v návrhu uvedl, že žádá o prošetření a podání písemné zprávy o správnosti stavu zaznamenaného na zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva obce, tedy stavu, že i přes skutečnost, že v hlasování obdržel 114 preferenčních hlasů, tak do zastupitelstva obce byl zvolen jiný kandidát.
2. Platná právní úprava za účelem soudní nápravy porušení zákona o volbách stanoví tři právní prostředky, a to návrh na neplatnost voleb, návrh na neplatnost hlasování a návrh na neplatnost volby kandidáta [zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále i též jen jako „zákon o volbách“), § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“]. Návrhem na neplatnost volby kandidáta je třeba rozumět „volební stížnost založenou na tvrzení, které by v případě své pravdivosti vyžadovalo pouze zásah soudu spočívající v novém sečtení odevzdaných hlasů a (v souladu s odevzdanými hlasy) správném stanovení kandidátů, kteří získali na základě hlasů voličů mandát“ (srov. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2012, č. j. 50 A 22/2012-44, uveřejněno ve Sbírce

rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 5/2013 pod č. 2818). Skutečnosti uváděné v návrhu přitom mohou zpochybňovat jak neplatnost volby jediného kandidáta, tak neplatnost volby více, popř. i všech kandidátů. Rozhodnutím soudu o neplatnosti volby kandidáta je konstatování, že konkrétní osoba na základě odevzdaných hlasů mandát nezískala a (vyplynou-li pro to v řízení před soudem dostatečná skutková zjištění) že naopak tento mandát získala jiná osoba.

3. Nejprve krajský soud považoval za nutné objasnit nejen smysl a účel zmíněných právních prostředků pro nápravu porušení zákona o volbách, ale i cíl soudního přezkumu voleb.
4. Účelem právní úpravy soudního přezkumu voleb rozhodně není, aby každé porušení volebního zákona nebo právního předpisu přímo souvisejícího či vázaného s volebním procesem (dále jen „volební zákon“) mělo automaticky za následek aplikaci zmíněných právních prostředků k nápravě všech případů porušení volebního zákona soudním rozhodnutím podle zmíněné právní úpravy. Při soudním přezkumu voleb je vždy třeba mít na paměti, že porušení volebního zákona při volbách může mít za následek aplikaci některého z výše zmíněných právních prostředků jen tehdy, kdy porušením volebního zákona (a to skutečným a prokázaným, nikoliv v podobě pouhých pochybností, jak soud uvede dále) nebyla respektována skutečná a svobodná vůle voličů projevovaná ve volbách na základě jejich aktivního volebního práva, a to ve vztahu ke zvoleným kandidátům. Volby do zastupitelstev krajů jsou výsledkem uplatnění aktivního volebního práva jednotlivými voliči (článek 21 Listiny základních práv a svobod). Proto musí být prioritním hlediskem při přezkoumávání návrhu na přezkum voleb dodržení práva svobodné volby těch voličů, kteří toto právo uplatnili platným způsobem v řádných volbách.
5. Cílem soudního přezkumu voleb do zastupitelstev krajů tedy není pouhé zjištění, zda byl porušen volební zákon, ale zda porušení volebního zákona nabylo takové intenzity, že mělo za následek buď přímé ovlivnění svobodné vůle voličů, anebo jeho důsledkem byl vznik rozporu mezi skutečně projevenou vůlí voličů ve volbách (tj. na základě provedeného hlasování) a skutečně zjištěnými a vyhlášenými výsledky voleb postupem upraveným dle příslušných ustanovení volebního zákona, a to vždy ve vztahu ke zvoleným kandidátům. V případě, že soud zjistí porušení volebního zákona zmíněné intenzity, pak k nápravě porušení volebního zákona dle platné právní úpravy je oprávněn soud aplikovat jen výše uvedené právní prostředky (tj. právní instituty), které zákon stanoví. Zároveň platí, že soud není vázán tím, že navrhovatel v návrhu uplatní některý z těchto právních prostředků, respektive uplatní všechny tři zároveň. Pro úspěšnost navrhovatele není rozhodné, zda a jakým způsobem určí v návrhu některý z uvedených právních prostředků. Podstatná jsou jeho skutková a právní tvrzení, tedy vlastní obsah návrhu. Pokud např. navrhovatel podá návrh na neplatnost hlasování, může soud dospět k závěru, že se ve skutečnosti jedná o návrh na neplatnost voleb apod. Je totiž nutné mít na paměti, že každý navrhovatel nemusí být veden snahou o dosažení již výše zmíněného cíle, ale může být motivován svým osobním zájmem, určitými negativními zkušenostmi z průběhu voleb, vlastními dojmy či pocity, které mohou vyvolat jen pouhá podezření atd. Soud naopak při soudním přezkumu voleb nesmí pominout shora popsany cíl soudního přezkumu. Právě proto mu přísluší právo korigovat způsob aplikace některého z výše zmíněných právních prostředků.

6. Zároveň je nutné konstatovat, že aby vůbec soud mohl hledat onen zmíněný cíl soudního přezkumu, musí k tomu mít připravenou odpovídající „startovní“ pozici. A tu je schopen vymezit pouze navrhovatel podáním zcela srozumitelného, jasného, nepochybného a kvalifikovaného návrhu, a to z hlediska jeho obsahu (tj. nikoliv způsobem volby některého z uvedených právních prostředků). Soud totiž není nějakým dalším volebním orgánem ve volebních věcech, či snad nějakým dalším státním orgánem pověřeným k všeobecnému dozoru nad volbami, jenž by byl povinen ex officio, nad rámec skutkových a právních tvrzení v návrhu, vyhledávat jednotlivá porušení volebního zákona a zjednávat nápravu. V každém případě se jedná o soudní přezkum voleb, kdy i v tomto soudním řízení platí zásada dispoziční, podle které je procesní iniciativa dána do rukou účastníků, nikoliv soudu. Je proto vždy v zájmu navrhovatele, aby již v návrhu, podaném v zákonné lhůtě, uvedl dostatek skutkových a právních tvrzení, tj. aby uvedl veškeré skutkové a právní důvody, na základě kterých si navrhovatel nejen sám laicky myslí, že došlo k porušení volebního zákona, ale jím uvedené skutkové a právní důvody musí být již samy o sobě schopny vyvolat úvahu soudu o závažném porušení volebního zákona zmíněné intenzity, přičemž pro úspěšnost návrhu nestačí uvést jen pouhá podezření či pochybnosti týkající se porušení volebního zákona. Na tomto místě je vhodné připomenout, že ve volebních věcech platí zásada koncentrace řízení, přičemž lhůta k podání návrhu se vztahuje nejen na návrh samotný, ale i na uvedení všech skutkových nebo právních důvodů týkajících se porušení volebního zákona (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2004, sp. zn. Vol 13/2004). Jinými slovy, soud není povinen v případě pochybností či nejasností v návrhu za navrhovatele domýšlet jeho argumentaci či vyzývat navrhovatele k doplnění návrhu, event. k odstranění jeho vad. Je tomu přesně naopak, když na základě zmíněné zásady koncentrace řízení nemůže již soud přihlížet k tvrzením obsaženým v jiných podáních než v návrhu (např. v jeho doplnění - srov. zmíněné usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2004). K tomu lze ještě doplnit následující závěry Ústavního soudu, které lze obdobně aplikovat i v dané věci: *„Ústavní soud na tomto místě připomíná, že i na výkon soudnictví ve věcech volebních se v plné míře uplatní ústavní požadavky na nestrannost soudů (čl. 36 odst. 1 Listiny). Nestrannost Nejvyššího správního soudu ve volebním soudnictví se projevuje mj. tím, že návrhy na neplatnost volby prezidenta republiky posuzuje v podobě, v jaké byly podány, a nemůže je sám dotvářet či domýšlet. Formulace návrhu je věcí navrhovatelů a soud je v tomto ohledu nemůže jakkoli nahrazovat, jinak by vybočil ze své role nestranného rozhodce sporu. Opačným postupem by nepřipustně zvýhodňoval navrhovatele a ztěžoval procesní obranu jiných účastníků řízení. K souvisejícím námitkám stěžovatele Ústavní soud odkazuje na svoji předchozí judikaturu, podle které soud není povinen vždy ve všech případech vyzývat podatele k odstranění vady podání podle § 37 odst. 5 soudního řádu správního (srov. usnesení ÚS ze dne 29. 11. 2016, sp. zn. I. ÚS 3215/16).“*
7. Anebo lze připomenout závěr z dalšího rozhodnutí Ústavního soudu: *„Rovněž v posuzovaném případě by takto široce pojímaná povinnost soudu zjevně odporovala zmíněné zásadě dispoziční a zásadě koncentrace řízení vyplývající z § 93 odst. 3 soudního řádu správního, podle kterého zmeškání lhůty k podání návrhu nelze prominout (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2004, sp. zn. Vol 13/2004), a principu rychlosti rozhodování návrhů ve věcech voleb za účelem minimalizace období právní nejistoty ve vztahu k soudem zkoumané části volebního procesu, kdy podle § 90 odst. 5 soudního řádu*

správního soud musí o návrhu rozhodnout do 15 dnů poté, kdy návrh došel soudu“ (nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III.ÚS 989/08).

8. Jak již soud výše uvedl, není sám při soudním přezkumu vázán obsahem návrhu na aplikaci zmíněných právních prostředků. Při úvaze, který z těchto právních prostředků zvolí, však musí mít soud vždy na paměti výše zmíněný cíl soudního přezkumu a musí jej zvolit tak, aby byla zachována zásada minimalizace zásahů veřejné moci do procesu svobodného vytváření vůle voličů a do jejich skutečně projevené vůle ve volbách.
9. Smyslem a účelem uvedených právních prostředků při soudním přezkumu voleb je, aby porušení volebního zákona dosahující zmíněné intenzity bylo napraveno právě cestou soudní aplikace některého z těchto prostředků. Avšak za účelem respektování zmíněné zásady a dále za účelem dodržení zmíněného cíle soudního přezkumu není možné, aby při jakémkoliv porušení volebního zákona soud vydal rozhodnutí, kterým by bylo nutné „nutit“ voliče k opětovnému projevu své vůle při volbě kandidáta, ale je nutné v maximální možné míře tuto jejich již jednou projevenou vůli respektovat. Soud musí totiž respektovat i v tomto soudním řízení zásadu právní jistoty, jako základní princip a znak právního státu. Nezbytnou součástí této zásady je nejen předvídatelnost práva, ale i legitimní předvídatelnost postupu orgánu jak moci výkonné, tak i soudní (podrobněji např. nález Ústavního soudu ve věci sp.zn. II. ÚS 329/04). Přece musí být každému zcela zřejmé, že když voliči ve volbách zcela jasným a platným způsobem vyjádřili svoji vůli a uplatnili tak své aktivní volební právo řádným způsobem, také mohou zcela legitimně očekávat, že výkon jejich volebního práva, jako výraz skutečného projevu jejich vůle, bude zákonným způsobem promítnut i ve výsledcích voleb. K naplnění uvedeného legitimního očekávání ze strany voličů proto nemůže dojít například jen z důvodu chybného postupu okrskové volební komise při opravě počtu obdržených platných hlasů obsaženého v zápisu o průběhu a výsledku hlasování, jak zdejší soud uvedl v rozsudku ze dne 20. 11. 2006, č. j. 52 Ca 71/2006-68, přičemž závěry z něj byly vtěleny do judikátu a právní věty publikované pod č. 1055/2007 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu).
10. Aplikace zmíněných institutů pro soudní přezkum voleb by měla být zcela výjimečná, jen ve zcela mimořádných a prokázaných případech závažného porušení volebního zákona, jež dosahují výše zmíněné intenzity a jež nelze napravit jinými právními prostředky než prostředky respektujícími uvedenou zásadu a cíl soudního přezkumu voleb. Nejvyšší správní soud pro takové závažné porušení přiřadil pojem „zatemnění“ volebních výsledků, když pro posuzování důvodnosti volebních stížností zformuloval Nejvyšší správní soud ve své judikatuře „algoritmus posuzování volebních stížností“, kdy při posuzování důvodnosti volebních stížností je postupováno ve třech krocích. Tento algoritmus se přímo nevztahuje na volby do zastupitelstev krajů, protože Nejvyšší správní soud řeší jiné případy volebních stížností, avšak vzhledem ke své obecnosti jej lze aplikovat i při soudním přezkumu voleb do zastupitelstev krajů. Tyto tři podmínky vyhovění volební stížnosti jsou následující:
 - a) Protizákonnost – tj. porušení některých ustanovení volebního zákona anebo porušení jiných právních předpisů než výhradně volebního zákona, a to v těch případech, kdy se z obsahového hlediska jedná o právní předpisy vážící se na volební proces, a které z hlediska závažnosti dosahují ústavní intenzity, případně se jedná o případy přímé aplikace ústavních norem bez jejich konkretizace v předpisech

jednoduchého práva. Uvedení všech případů protizákonnosti je otázkou interpretace a aplikace práva, tj. není možné taxativně všechny případy uvést.

b) Existence přímého vztahu mezi touto protizákonností a výsledkem voleb. Tato podmínka vylučuje všechny myslitelné případy, kdy sice skutečně dojde k porušení relevantních předpisů, nicméně toto porušení nemá žádnou souvislost se zjištěnými volebními výsledky.

c) Zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volební výsledek. Tato intenzita musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možnost se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, dopadly by zřejmě volby odlišně. Jinými slovy, tato intenzita způsobuje „zatemnění“ volebních výsledků, tedy jejich zásadní zpochybnění (srov. usnesení NSS ze dne 4. 7. 2006, čj. Vol 66/2006-105).

11. Výše uvedený algoritmus byl vytvořen judikaturou Nejvyššího správního soudu, která se vztahovala k právní úpravě platné do 31. 12. 2016, podle níž návrh na neplatnost voleb mohl podat navrhovatel, pokud měl za to, že byla porušena ustanovení zákona o volbách způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb.

12. Podle nové právní úpravy účinné od 1. 1. 2017 (zákon č. 322/2016 Sb., kterým se mění volební zákony a další související zákony) může návrh na neplatnost voleb podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení zákona o volbách způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb (§ 60 odst. 3 zákona o volbách). Návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení zákona o volbách způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování (§ 53 odst. 4 zákona o volbách). Důsledky zmíněného rozdílu v právní úpravě se zabýval již i Nejvyšší správní soud, a to ve vztahu k jím projednávanému návrhu na vyslovení neplatnosti volby prezidenta republiky, přičemž jeho závěry lze aplikovat vzhledem k obdobné právní úpravě i v této věci. V usnesení ze dne 15. 2. 2018, čj. Vol 16/2018-33 (body 21 a 22), dospěl Nejvyšší správní soud k následujícím závěrům:

„Za předchozí právní úpravy Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 2. července 2004 č. j. Vol 6/2004-12, č. 354/2004 Sb. NSS, dovodil, že základními předpoklady pro vyhovění volební stížnosti je (1) protizákonnost, tj. porušení některých ustanovení zákona upravujícího volební proces, (2) vztah mezi touto protizákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno, a (3) zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu předmětného kandidáta. Jinak řečeno, tato intenzita musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, nebyl by tento kandidát zřejmě vůbec zvolen. Zjednodušeně řečeno tedy tato intenzita způsobuje ‚zatemnění‘ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění. Volební výsledky jsou zatemněny tehdy, je-li možno se důvodně domnívat, že by volby dopadly odlišně, pokud by nedošlo ke zjištěné nezákonnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. listopadu 2016 č. j. Vol 4/2016-191, publ. pod č. 3522/2017 Sb. NSS; viz též Blažek, T., Jirásek, J., Molek, P., Pospíšil, P., Sochorová, V., Šebek, P. Soudní řád správní – online komentář. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2016, § 90).

Ačkoli s tím volební zákony do konce roku 2016 nepočítaly, případný zásah volebního soudu mohlo dle soudní judikatury vyvolat pouze porušení zákona způsobilé ovlivnit výsledky voleb v určité intenzitě. V tomto směru tedy bude možné nadále vycházet z dosavadní judikatury,

neboť pojem hrubé ovlivnění výsledků voleb lze co do intenzity považovat za zákonodárcem zvolený ekvivalent jejich zatemnění. Na druhou stranu však nelze ignorovat, že zákonodárce opustil předpoklad pouhé potenciality vlivu porušení zákona na výsledek volby a zákonem č. 322/2016 Sb. zavedl požadavek, aby porušení zákona výsledek volby skutečně ovlivnilo. Jinými slovy, nyní již bude pro vyhovění volební stížnosti nutné, aby bylo v řízení podle § 90 s. ř. s. prokázáno, že došlo k porušení některého zákonného ustanovení upravujícího průběh volebního procesu a že tato protizákonnost ovlivnila (nikoli pouze mohla ovlivnit) výsledek voleb, a to hrubým způsobem.

13. Z citovaných závěrů Nejvyššího správního soudu vyplývá, že výše zmíněný vytvořený algoritmus v posuzování volebních stížností, zahrnující zejména podmínku vyhovění volební stížnosti spočívající v takové intenzitě porušení volebního zákona, která způsobuje zatemnění volebních výsledků, lze aplikovat i podle nové právní úpravy s tím, že pojem „hrubé ovlivnění“ výsledků voleb lze „co do intenzity považovat za zákonodárcem zvolený ekvivalent jejich zatemnění“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2018, č.j. Vol 16/2018-33, bod 22). Navíc, tedy na rozdíl od předchozí právní úpravy, již nepostačuje pouhá potencialita vlivu porušení volebního zákona na výsledek voleb (či hlasování), když podle nové právní úpravy jako podmínka pro vyhovění návrhu na neplatnost voleb (nebo hlasování) není již stanovena pouhá potencialita vlivu porušení volebního zákona, respektive tvrzení navrhovatele o existenci této potenciality, ale navrhovatel musí tvrdit (a prokazovat), že porušení volebního zákona výsledek voleb (či hlasování v případě návrhu na neplatnost hlasování) skutečně ovlivnilo.
14. Ústavní soud v minulosti opakovaně konstatoval, že naše volební soudnictví nezná absolutní vady volebního řízení (tzv. absolutní zmatky volebního řízení), tj. takové porušení ustanovení volebního předpisu, které by mělo za následek automatické zrušení voleb, volby kandidáta nebo hlasování. Všechny možné vady a pochybení je proto třeba považovat za relativní a jejich význam je nutno poměřovat jejich dopadem na výsledek voleb do zastupitelského orgánu jako takového, nebo na výsledek volby konkrétního kandidáta, popřípadě na výsledek hlasování, a to podle principu proporcionality. Řízení je tedy založeno na ústavním principu ochrany rozhodnutí, které vzešlo z vůle většiny vyjádřené svobodným rozhodováním a respektujícím práva menšiny (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 2. 10. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 5/02, publikovaný ve Sbírce nálezů a usnesení, svazek č. 28, str. 25 a násl., a vyhlášený pod č. 476/2002 Sb.), přičemž rozhodnutí voličů jako suveréna může soudní moc změnit jen ve výjimečných případech, kdy vady volebního procesu způsobily, nebo mohly prokazatelně způsobit, že by voliči rozhodli jinak. Vyslovení neplatnosti voleb či volby kandidáta totiž nelze považovat za trest za porušení volebních předpisů, jedná se o prostředek k zajištění legitimacy zvoleného orgánu (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, publikovaný ve Sbírce nálezů a usnesení, svazek č. 36, str. 185 a násl., a vyhlášený pod č. 140/2005 Sb.).
15. Při respektování výše uvedených východisek pro posouzení daného návrhu soud v projednávané věci dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům:
16. Navrhovatel svůj návrh odůvodnil velmi stroze, když pouze uvedl, že „[n]a základě tzv. kroužkování jsem obdržel v těchto volbách 114 preferenčních hlasů viz. příloha. Přesto jsem nezískal mandát pro člena zastupitelstva obce. Žádám tímto o prošetření a podání písemné zprávy, o správnosti tohoto stavu na níže uvedenou adresu.“ Z podaného návrhu a přiložené

přílohy (Zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce) krajský soud i přes strohé odůvodnění návrhu seznal, že je napadán stav výsledku voleb, kdy navrhovatel i přes skutečnost, že získal 116 preferenčních hlasů, nebyl do zastupitelstva za svou kandidující stranu zvolen, byť jeho počet preferenčních hlasů je větší než u kandidáta, který mandát v zastupitelstvu obce získal. Krajský soud tak přezkoumal návrh na neplatnost volby kandidáta dle § 90 a násl. s.ř.s., přičemž dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům.

17. Ve dnech 23. a 24. září 2022 byly konány volby do zastupitelstva obce Semín, sídlem Semín 138 535 01 Přelouč, ve kterých řádně kandidovala politická strana s přiděleným číslem 1. - SNK Evropští demokraté, za kterou do zastupitelstva obce kandidoval z 5. místa kandidátní listiny též navrhovatel. Strana navrhovatele ve volbách získala celkový počet hlasů pro stranu 1116, což zajistilo straně navrhovatele 3 mandáty pro zastupitele obce. Za stranu SNK Evropští demokraté získali mandát zastupitele obce p. Jaroslav Trubač (pořadí na kandidátní listině 1., 218 preferenčních hlasů), p. Josef Kratochvíl (pořadí na kandidátní listině 2., 186 preferenčních hlasů) a p. Jan Melich (pořadí na kandidátní listině 3., 95 preferenčních hlasů). Tento stav navrhovatel svým návrhem napadá, krajský soud však na tomto stavu výsledku voleb neshledal nic nezákonného.
18. Dle § 45 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o volbách“) Český statistický úřad přikáže mandáty přidělené kandidátní listině na ní uvedeným kandidátům podle pořadí, v jakém jsou uvedeni na kandidátní listině, pokud nedojde ke změně pořadí podle odstavce 4.
19. Dle § 45 odst. 4 zákona o volbách Český statistický úřad vydělí celkový počet hlasů odevzdaných pro volební stranu počtem kandidátů této volební strany. Má-li některý z kandidátů nejméně o 10 % více hlasů, než je takto stanovený průměr vyjádřený celým číslem bez zaokrouhlení, postupuje v kandidátní listině na první místo. Je-li takových kandidátů více, určí se jejich pořadí podle počtu hlasů, které byly pro ně odevzdány; v případě rovnosti hlasů mezi postupujícími kandidáty je rozhodující původní pořadí kandidátů na kandidátní listině.
20. Dle zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva obce kandidující strana č. 1 – SNK Evropští demokraté získali celkový počet hlasů pro stranu 1116, přičemž celkový počet kandidujících osob za tuto stranu bylo devět. Výpočtem dle § 45 odst. 4 zákona o volbách byla stanovena hranice potřebná pro postoupení na první místo v kandidátní listině ve výši 136,4 hlasů [$1116 \div 9 = 124$, $124 + 10\% = 136,4$]. Z výpočtu dle § 45 odst. 4 tak jasně vyplývá, že aby mohl být kandidát posunut na první místo kandidátní listiny, tedy aby mohl být jakkoliv na kandidátní listině posunut směrem vzhůru, musel počet jeho preferenčních hlasů překonat hranici 136 hlasů. Tuto zákonnou podmínku však navrhovatel nesplnil, což způsobilo jeho setrvání na pátém místě kandidátní listiny strany SNK Evropští demokraté. Vzhledem ke skutečnosti, že dle výsledků voleb strana SNK Evropští demokraté získali pouze 3 mandáty pro zastupitele obce, nemohl tak navrhovatel na 5. místě kandidátní listiny mandát zastupitele obce získat.
21. Krajský soud tak přezkoumal stav výsledku voleb kandidátů za stranu SNK Evropští demokraté v rámci voleb do zastupitelstva obce Semín, přičemž neshledal žádné

nezákonnosti či nesrovnalosti. Jelikož navrhovatel ve svém návrhu neuvedl žádné konkrétní porušení zákona o volbách, kterým by se krajský soud mohl podrobněji zabývat, byl krajský soud oprávněn volbu kandidátu přezkoumat v pouze v této obecné rovině, jelikož soudy ve správním soudnictví nejsou oprávněny za navrhovatele vyhledávat nezákonnosti, neboť „*míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující – obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovýmto postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78).

22. Lze tedy uzavřít, že návrh nebyl důvodný, a proto ho soud bez jednání (§ 90 odst. 3 věta druhá s. ř. s.) zamítl (výrok I).
23. O náhradě nákladů řízení rozhodl (výrok II) soud v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s., dle kterého žádný z účastníků řízení ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Toto usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.)
a kasační stížnost proti němu není přípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Pardubice 24. října 2022

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu